

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра господарського права

Узгоджено:

Проректор з наукової роботи

_____ А.П. Гетьман

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Проблеми господарського права»

(варіативна)

Рівень вищої освіти – третій освітньо-науковий рівень

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Харків – 2018

Силлабус навчальної дисципліни «**Проблеми господарського права**»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», третій освітньо-науковий рівень (доктор філософії)

Розробник:

Мілаш Вікторія Сергіївна, професор кафедри господарського права, доктор юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри господарського права
протокол № 11 від 08.06.2018 р.

Завідувач кафедри

Д.В. Задихайло

Зміст

1. Вступ	4
2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни	7
3. Вимоги викладача	10
4. Контрольні заходи результатів навчання.....	11
5. Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень здобувачів	12
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи здобувачів	13

1. Вступ

Данні про викладача, який викладає цей курс:

Мілаш Вікторія Сергіївна, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри господарського права;

контактна інформація: режим перебування на кафедрі: у день чергування, контактні телефони (службовий) 704-92-00.

2. Цілі навчальної дисципліни «Проблеми господарського права»: *поглиблення та розширення студентами магістерського рівня знань про доктринальні та нормативні підходи щодо правового регулювання господарських відносин в контексті нових умов соціально-економічного і політичного розвитку країни, та здійснення їх підготовки до самостійного вирішення професійних завдань.*

Завдання навчальної дисципліни «Проблеми господарського права»: вивчення і аналіз господарського законодавства та загальних проблем теорії і практики господарського права; поглиблення знань з основних питань теорії господарського права; аналіз основних категорій, що входять до термінологічної системи господарського права; здійснення суб'єктно-об'єктної характеристики господарських правовідносин; вивчення і аналіз проблемних аспектів господарсько-правового впливу на сферу господарювання; визначення сучасного стану та напрямків модернізації правового регулювання відносин, що виникають у межах господарського обороту; набуття навичок щодо використання отриманих знань у практичній діяльності та практичного застосування норм господарського права України.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітньо-професійної програми:

Навчальна дисципліна «Проблеми господарського права» належить до циклу професійно-практичних дисциплін.

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з наступних дисциплін: «Теорія держави і права», «Господарське право», «Цивільне право» тощо.

Основні положення навчальної дисципліни «Проблеми господарського права» мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін:

«Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання», «Правове регулювання господарювання в окремих галузях економіки», «Корпоративне право та корпоративне управління», «Правовий режим майна суб'єктів господарювання та інвестиційна діяльність», «Господарські договори», «Правове регулювання зовнішньоекономічних контрактів».

4. Опис навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЕКТС - 7;
- загальна кількість годин - 210;
- термін викладання – 3 семестр.

5. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:

ПК – 1. Знання та розуміння сучасних теоретичних підходів до визначення предмету господарського права.

ПК – 2. Здатність пояснювати природу і зміст відносин, що виникають у процесі організації та провадження господарської діяльності, та здійснювати їх відмежування від суміжних видів відносин.

ПК – 3. Знання основних та додаткових джерел господарського права, розуміння їх природи та основних тенденцій розвитку в сучасних умовах.

ПК – 4. Уміння правильно користуватися категоріально-понятійним апаратом господарського права та порівнювати суміжно-галузеві терміни.

ПК – 5. Знання та розуміння проблематики співвідношення та балансу приватних і публічних інтересів у господарському праві.

ПК – 6. Уміння орієнтуватися в теоретичних проблемах господарського права за сучасних умов та аналізувати наявні доктринальні підходи щодо їх вирішення.

ПК – 7. Уміння критично оцінювати доктринальні підходи щодо різних аспектів розвитку та перспектив вдосконалення господарських правовідносин, дискутувати та обґрунтовувати власну точку зору.

ПК – 8. Знання та розуміння сучасних тенденції розвитку господарського законодавства.

ПК – 9. Уміння самостійно виявляти та аналізувати проблемні аспекти (дисфункції) законодавчого регулювання господарських відносин.

ПК – 10. Уміння оперувати положеннями чинного господарського законодавства при вирішенні *проблемних питань*, що виникають під час організації та безпосереднього здійснення господарської діяльності та складати проекти відповідних юридичних документів.

ПК – 11. Знання і розуміння сучасних проблем правового статусу суб'єктів господарського права, а також форм і меж їхньої участі у господарському обороті.

ПК – 12. Знання і розуміння форм прояву свободи комерційного господарювання, а також заборон і обмежень щодо його здійснення.

ПК – 13. Знання і розуміння теоретичних та практичних питань створення та функціонування господарських організацій.

ПК – 14. Знання і розуміння *структури, особливостей та проблемних питань правового режиму* майна суб'єктів господарювання.

ПК – 15. Знання, розуміння та критичне осмислення проблематики правового регулювання господарських зобов'язань.

ПК – 16. Знання, розуміння та критичне осмислення проблематики господарсько-правової відповідальності.

ПК – 17. Знання, розуміння та критичне осмислення проблематики державного регулювання у сфері господарювання.

ПК – 18. Знання, розуміння та критичне осмислення проблематики саморегулювання у сфері господарювання.

ПК – 19. Уміння виділяти проблемні аспекти правового регулювання господарської діяльності та формулювати власну позицію щодо шляхів їх вирішення.

ПК – 20. Уміння опрацьовувати дискусійні питання господарського права та ефективно проводити науковий пошук.

В результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

РНС НД – 1.1. Здатність продемонструвати знання та розуміння сучасних теоретичних підходів до визначення предмету господарського права, а також аргументувати власну точку зору.

РНС НД – 1.2. Пояснювати природу і зміст відносин, що виникають у процесі організації та провадження господарської діяльності, та здійснювати їх відмежування від суміжних видів відносин.

РНС НД – 1.3. Здатність продемонструвати знання джерел господарського права, розуміння їх природи та основних тенденцій розвитку в сучасних умовах.

РНС НД – 1.4. Здатність володіти та вільно оперувати категоріально-понятійним апаратом господарського права.

РНС НД – 1.5. Здатність продемонструвати знання та розуміння проблематики балансу приватних і публічних інтересів у господарському праві, а також аргументувати власну точку зору.

РНС НД – 1.6. Здатність орієнтуватися в теоретичних проблемах господарського права за сучасних умов та аналізувати наявні доктринальні підходи щодо їх вирішення.

РНС НД – 1.7. Здатність дискутувати та в аргументованій формі висловлювати свою думку з *актуальних питань господарського права*.

РНС НД – 2.1. Здатність критично оцінювати доктринальні підходи щодо різних аспектів розвитку та перспектив вдосконалення господарських правовідносин, формулювати та обґрунтовувати власну точку зору.

РНС НД – 2.2. Здатність продемонструвати знання і розуміння сучасних проблем правового статусу суб'єктів господарського права, а також форм і меж їхньої участі у господарському обороті.

РНС НД – 2.3. Здатність продемонструвати знання і розуміння теоретичних і практичних питань створення і функціонування господарських організацій.

РНС НД – 2.4. Здатність визначати *особливості* правового режиму майна фізичної особи – *підприємця* та різних видів підприємств.

РНС НД – 2.5. Знати і розуміти сучасну проблематику правового регулювання господарських зобов'язань.

РНС НД – 2.6. Знати і розуміти сучасну проблематику господарсько-правової відповідальності.

РНС НД – 3.1. Здатність продемонструвати знання та розуміння сучасних тенденції розвитку господарського законодавства.

РНС НД – 3.2. Здатність самостійно виявляти і критично аналізувати проблемні аспекти (дисфункції) законодавчого регулювання господарських відносин та демонструвати знання загальних правил подолання законодавчих колізій.

РНС НД – 3.3. Здатність практичного використання положень чинного господарського законодавства при самостійному вирішенні професійних завдань та складання проектів відповідних юридичних документів.

РНС НД – 3.4. Здатність продемонструвати знання і розуміння форм прояву свободи комерційного господарювання та заборон і обмежень щодо його здійснення.

РНС НД – 3.5. Знати і розуміти сучасну проблематику державного регулювання у сфері господарювання.

РНС НД – 3.6. Знати і розуміти сучасну проблематику саморегулювання у сфері господарювання.

РНС НД – 3.7. Здатність самостійно виділяти проблемні аспекти правового регулювання господарської діяльності, послідовно їх досліджувати та формулювати власну позицію щодо шляхів їх вирішення.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні питання та проблеми теорії господарського права.

Вивчаються доктринальні підходи до визначення господарського права України, його предмету та методу. Окрема увага приділяється проблемам відмежування господарського права від суміжних галузей. Здійснюється аналіз джерел господарського права. Розглядаються основні принципи господарського права та визначається їх значення для правового регулювання господарських відносин. Вивчаються питання відмежування господарських відносин від суміжних видів відносин. Визначаються особливості господарсько-виробничих відносин, організаційно-господарських відносин та внутрішньогосподарських відносин як складових предмета сучасного господарського права. Аналізуються проблеми систематизації та напрями модернізації господарського законодавства України.

Окрема увага приділяється теоретичним аспектами визначення поняття та ознак господарської діяльності, а також проблемним питанням відмежування

господарської діяльності від господарського забезпечення діяльності негосподарюючих суб'єктів. Вивчаються правові основи діяльності у сфері електронної комерції. Аналізуються питання заборон та обмежень на здійснення підприємницької діяльності. Здійснюється правова характеристика суб'єктів господарського права України в контексті взаємозв'язку їх правового статусу та форм участі у господарському обороті. Аналізується проблема розмежування понять «негосподарюючий суб'єкт» та «суб'єкт некомерційного господарювання». Окрема увага приділяється суб'єктам професійного ринкового саморегулювання.

Модуль 2. Правові основи та проблемні питання створення та функціонування суб'єктів господарювання.

Вивчається механізм (основні етапи) утворення господарських організацій та обмеження прав на їх заснування. Розглядаються питання державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб як суб'єктів підприємницької діяльності. Аналізуються видові особливості організаційно-правових форм господарської діяльності. Досліджуються особливості унітарних та корпоративних підприємств. Окрема увагу приділяється кооперативам, державним та комунальним підприємствам, холдинговим компаніям та об'єднанням підприємств. Вивчається порядок прийняття установчих документів господарських організацій та вимоги до їх оформлення, внесення змін, а також підстави для визнання їх недійсними. Аналізуються питання управління господарською організацією та види органів управління. Визначаються організаційно-правові засади управління державними та комунальними підприємствами, приватними підприємствами та господарськими товариствами, кооперативами. Вивчаються підстави та порядок припинення підприємницької діяльності фізичної особи, припинення господарської організації.

Аналізується поняття майна у сфері господарювання, речові права у сфері господарювання, а також питання використання природних ресурсів та інтелектуальної власності у господарській діяльності. Розглядаються правові засади здійснення державно-приватного партнерства в Україні. Визначаються джерела формування та склад майна господарської організації (виробничі та невиробничі фонди, поняття цілісного / єдиного майнового комплексу тощо). Аналізуються особливості формування статутного (складеного) капіталу господарської організації, а також обмеження щодо його. Окрема увага приділяється питанням оцінки майна та майнових прав у сфері господарювання. Досліджуються питання формування і використання (розподілу) прибутку господарської організації. Вивчаються види господарських зобов'язань та здійснюється характеристика їхнього змісту та суб'єктного складу, підстави виникнення, загальні умови виконання та підстави їх припинення. Вивчаються процедурні аспекти договірної

				ї	і заняття	і заняття	заняць* *	
1	Модуль 1 Загальні питання та проблеми теорії господарського права	2,5		14		6		50
2	Модуль 2 Правові основи та проблемні питання створення та функціонування суб'єктів господарювання	2,5		14		8		50
	Модуль 3 Правові засади та проблемні питання господарсько-правової відповідальності та державного регулювання господарської діяльності	2		12		6		50
Разом :		7	210	40		20		150

- 3. Вимоги викладача

- регулярно відвідувати заняття (лекції та практичні заняття);
- приймати активну участь на практичних заняттях;
- своєчасно та якісно виконувати завдання, передбачені навчальним планом і програмами;
- бути дисциплінованими і організованими, дотримуватися норм академічної поведінки та етики тощо.

* вказуються інші види аудиторних занять здобувача вищої освіти, якщо вони використовуються при вивченні навчальної дисципліни – кейс – стадії, групові проекти, колоквиум та ін.

4. Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи

4.1. Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів

Наприклад:

лекції - 0 балів;

семінарські заняття - 5 балів;

виконання завдань СРС - 5 балів;

педагогічний контроль (Модуль №1, Модуль №2, Модуль №3) - 10 балів x 3 = 30 балів;

іспит - 60 балів.

Разом: 100 балів.

Підсумки педагогічного контролю проставляються в відомості по накопичувальним принципам і є підставою допуску до іспиту. Якщо здобувач набрав протягом семестру за підсумками рубіжного та поточного контролю менше половини максимальної оцінки (60%) з навчальної дисципліни, то він до іспиту не допускається.

4.2. Шкала підсумкової оцінки знань здобувачів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮАУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89

C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язкий повторний курс		1 – 34

4.3. Методи педагогічного контролю

Традиційні методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань тощо;
- методи письмового контролю: розв'язання тестових завдань, контрольні роботи, есе у рамках запропонованих тем тощо;

Інноваційні методи:

- портфоліо, кейс-вимірювачі, есе тощо; есе тощо;
- Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, peer review тощо.

5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень здобувачів

- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекції;
- робота в інформаційних мережах;
- есе за вузькоспеціальною проблематикою;
- створення портфоліо начального курсу та його презентація;
- розробка кейсів;
- підготовка колекцій документів, матеріалів тощо;
- підготовка тематичних презентацій;

- підготовка та публікація наукових статей, тез тощо;
- інші здобутки, що підтверджені документально (грамоти, дипломи тощо);
- умови відвідування навчальних занять і т.п.

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи здобувачів

Основна

1. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти т. Т. 15: Господарське право / редкол.: В.А. Устименко та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 784 с.
2. Задихайло Д. В. Господарсько-правове забезпечення економічної політики держави: монографія. Х.: Юрайт, 2012. 456 с.
3. Хозяйственное право Украины: Учебник / Под ред. В.К. Мамутова. К.: Юринком Интер, 2002. 912 с.
4. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2-х ч. Ч.1. Харків: Право, 2008. 496 с.
5. Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб. 2–ге вид., змін. та допов. К.: Правова єдність, 2009. 766 с.
6. Господарське право: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, А.В. Смітюх та ін. / За ред. О.П. Подцерковного. Х.: Одісей, 2010. 424 с.
7. Господарське право: Підручник /Д.В. Задихайло, В.М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін. / За заг. ред. Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова. Харків: Право, 2012. 696 с.
8. Мілаш В.С. Комерційний договір у контексті сучасних ринкових умов: монографія. Харків: Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2007. 440 с.
9. Знаменский Г.Л. Новое хозяйственное право. Избранные труды: сб. науч. трудов. К.: Юринком Интер, 2012. 488 с.
10. Кочергина Е.А. Содержание организационно-правовых форм предпринимательских обществ: интересы, функции, правовые средства: монографія. Харьков: «Основа», 2005. 236 с.

Додаткова

1. Господарське право України: навч. посіб. : у 2 ч. / за заг. ред.: О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло. Київ.: Хай-Тек Прес, 2013. Ч. 1. 386 с.
2. Погрібний Д. І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації. Х., 2009. 168 с.

3. Хозяйственный кодекс Украины: Научно-практический комментарий / Под общ. ред. А.Г. Бобковой. Харьков: ИздательФЛ-ПВапнярчук Н. Н., 2008. 1296 с.
4. Мамутов В.К. Предприятие и вышестоящий хозяйственный орган. Донецк: «Каштан», 2010. 240 с.
5. Мілаш В.С. Господарське право: навч. посіб. для підготовки до іспитів. 6-е вид., змін. Х.: Право, 2019. 336 с.
6. Щербина В.С. Господарське право: Підручник. 5-те вид., перероб. та доп. – К.: Юрінком Інтер, 2012. 600 с.
7. Засоби та механізми господарсько-правового регулювання: колективна монографія / За наук. ред. Д.В. Задихайла. Х.: Юрайт, 2013. 416 с.
8. Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення: колективна монографія / За наук. ред. Д.В. Задихайла. Х.: Юрайт, 2013. 520 с.
9. Віхров О.П. Організаційно-господарські правовідносини: Монографія. – К.: Видавничий дім «Слово», 2008. 512 с.
10. Господарське право України: Підручник: у 2-х ч. Ч. 2. / О. Б. Андрєєва, О. П. Гетьманець, І. І. Гришина. Харків: ХНУВС, 2014. 368 с.